

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra 1. Del : 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "1. Del : 1812-42", i Heiberg, Johanne Luise: *1. Del : 1812-42*, udg. af AAGE FRIIS ; ELISABETH HUDE ; ROBERT NEIENDAM ; JUST RAHBEK , 1944, s. 284. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr05val-shoot-idm139983402841328/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: 1. Del : 1812-42

analanede, da gaar det ud over det Hele, det er altsaa Opgaven at lsa dem frem med størst mulig Sikkerhed. Rørende var den gode Oehlenschlägers Glæde paa næste Prøve. Med Taarer i Øjnene takkede hun mig og sagde paa sin venlige Maade: „De bliver magelos heri.“ Den 27de Oktober 1812 gik „Dina“ første Gang over Scenen. Jeg fik mit Ønske opfyldt, Digteren var henrykt, Stykket blev modtaget med stormende Bifald. Man fandt, at min Fremstilling af Dina var noget Nyt og Eiendommeligt. Stykket trak fuldt Hus, og saaledes var Alt paa det Bedste. Oehlenschläger sendte mig et pragtfuldt Exemplar af Stykket, da det kom ud i Trykken, med følgende Biforord:

Til

Fru Johanne Louise Heiberg.

En Digter sad ved Phantasiers Elv —  
Hvad Ydun fac hæn sang, dermed hæn Folket rører;  
Men, Hulde! du var hendes Dina selv,  
Den bedste Blomet i Krandsen dig tilhører.

Skjærsommer blev ved dig min Digter-Juul,  
Din Ild, din Yrde taaler ingen Vinter;  
Du mine Svibler tog af deres Skiul  
Og trylled dem til unge Hyacinther.

A. Oehlenschläger.

Den 1den November forlode vi Bøkkeshuset og flyttede ind i Bredgaden i vor nye Leilighed. Vi vare glade ved vor nye smukke Bolig, uagtet vi med et Suk usakte paa den gamle i Bredgaden Nr. 3. Det er med en egøn Følelse, man siger Farvel til et længe beboet Sted. Man har en Foranceelse af, at et nyt Tidspunkt begynder. Man leder Aarsen i den gamle Bolig paa sine Revue i Tankerne. Hvad man har oplevet af Godt og Ondt, oplevet man ligesom paany, idet man slutter sit Regnskab for den tilbagelagte Periodes Begivenheder. Man tænker med en blandet Følelse af Haab og Frygt paa, hvad der vel venter os i den nye Bolig — om Godt? — om Ondt? Medgang eller Modgang? Man frygter for, at Haaguderne ikke have havt Lyst til at flytte med, og hvad ere vi uden dem?

„Dina“ blev opført atter og atter og gjordte mere og mere Opsigt; Al-verden vilde se den. Den lille Forfølgelse, jeg havde været udsat for i forrige Sæson, det stribede Skjort, Perspektivkasshistorien og de Bladartikler, den havde givet Anledning til, kom atter paa Bane; og en Del af Publikum mente, man burde give mig Oprisning og vise mig, hvor megen Pris man

satte paa mig. Anderledes kan jeg ikke forklare mig det, som nu fulgte. En Aften i November, da „Dina“ blev spillet, blev jeg forundret over stoa ved Teppets Opgang til anden Akt, som er den første. Hvori Dina optræder, at blive modtaget med et Bilald, saa stærkt, saa vedværende, at det maatte forundre Alle. Og denne storsindede Applaus vedligeholdte sig hele Aftenen igjennem. Jeg kan ikke sige, den var mig behagelig, thi den forekom mig løseret og overdreven. Der kan være Tone i en Applaus ligesom i den menneskelige Tale for den, hvis Øre er uddannede i dens Betæning. En Applaus kan ved sin Styrke forstyrre Illusionen, lige saa vel som den kan forholde den. (fjerde Akt, hvor Dina i Fængslet synker afmægtig til Jorden, brød Bilaldet ud med en saadan Styrke, at jeg følte mig ubehagelig berørt deraf. Da jeg blev haaret ud af Stuen, spurgte jeg dem, som havde det Hverv at bære mig ud, hvorfor de havde ladet mig ligge længer end sædvanligt, forinden de løftede mig op og bar mig bort, — thi saa længe jeg var paa Stuen, vedblev Applausen. Jeg maatte le, da den Skuespiller, som skulde give et Vagn, naar de skulde bære mig bort, svarede: „Jeg har jo at sige: „Hun er besvimeet, hører hende bort!“; men under hele Applausen saa De og rystede paa Hovedet, og jeg hørte Dem sige: Neil! Neil! Da kunde jeg dog ikke sige: „Hun er besvimeet!“ „De har Ret!“ svarede jeg, „Publikum bringer mig rent ud af det i Aften. Hvad skal alt dette betyde?“ Da Stykket var forbi, og jeg var omkleddt, gik jeg ned i min Vogn for at kjøre hjem. Da Vognen var kommet udenfor Theatersporten, saa jeg til min Forundring, at hele Torvet var fuldt af Mennesker, der, saa snart de saa Vognen, raabte: „Fru Heiberg leve!“ og dette gjentog sig ideligt til hen imod Bredgaden; da standsede Vognen, jeg troede, fordi den ikke kunde komme frem for Mennesker, Karret derved blev sænket, og en ukjendt Herre spurgte, om jeg havde Noget imod, at man trak mig hjem. Jeg bad indstændigt, at man vilde lade det være, og Vognen fortsatte sin Kjørsel, idet man hele Bredgaden igjennem blev ved at raabe: Fru Heiberg leve! Alle Vinduer i Gaden bleve rømte op, da Ingen vidste, hvad denne usædvanlige Larm betød. Vognen droiede ind i min Port, og idet jeg steg ud, saa jeg Porten, Vestibulen og hele Trappegangen opfyldt af Mennesker. Under de idelige Raab: Fru Heiberg leve! hilste jeg paa de mange Mennesker, takkede dem med et Par Ord og slap op ad Trapperne. Først da jeg stod i min Stue, hørte jeg af min Tjener, at Hestene vare spændte fra Vognen paa Kongens Nytorv, i samme Øjeblik som den fremnaede havde spurgt, om jeg tillod det. Paa Vognens Bevægelse, der hele Bredgaden igjennem var tæt omringet af Mennesker, bemærkede jeg ingen Forandring, mig syntes, den kjørte som sædvanligt. Ubeskriveligt var det Ansigt, hvormed Heiberg modtog mig, da jeg stod i Stuen, og han af Tjeneren var underrettet om, hvad der var sket. Selv havde han ikke været paa Co-

medie denne Aften, og da vi Intet havde erfareet Hverveien, kom det Hele  
 ham som mig uventet. Han var i høj Grad imod denne Art af Hylding. Han  
 var ganske vred, og i Latter og Spøg bad jeg ham flere Gange om For-  
 ladelse, fordi jeg var trukket hjem af Folket. Denne Begivenhed gjorde na-  
 5 turrligvis stor Opsigt i det lille Kjøbenhavn, hvor en saadan Ære hidindtil  
 kun var vist Frederik den Sjette og Thorvaldsen. Uagtet jeg ikke ved det,  
 da til mig ytrede det naturligvis ikke, saa finder jeg det dog rimeligt, at  
 denne Hylding har stødt mange. Mine Beundrere vare hentykte over, at denne  
 Udmærkelse var vist mig, mine Misundere udsprede for at træste sig, at det  
 10 Hele var styret og udført af en sammenløben Høb. At megen Sladder vilde  
 blive sat i Gang om denne Aftens Begivenhed, kunde jeg sige mig selv; det  
 var mig derfor en stor Gledde, da Studenternes otte Dage efter, paa min Fod-  
 selssdag, den 22de November, drog ud til min Bolig, tændte deres Fakler  
 i den Have, som hørte til denne, og afsang et dejligt Digt af Hertz, skrevet i  
 15 den Anledning. Den unge Molboch, der var udsendt af Studenterne, holdt i  
 deres Navn en Tale og overrakte mig Sangen. Da jeg traadte hen i et Vindue  
 i Stueetagen, som vendte ud imod Haven, blev jeg overrasket af det herlige  
 Syn. Det var en dejlig Vintersaet; over Jorden laa den nyfaldne, hvide Sne,  
 Stjerneerne glimrede paa den mørke Himmel, hvorunder de mange bræn-  
 20 dende Fakler med deres rødlige Lys oplyste de lavere Buske og de høiere  
 Træer, idet Røgen af Faklerne bevægede sig søgte op imod Himlen, og under  
 Røgen oplystes de mange mig ubekjendte Ynglingskikkelse, hvis Contourer  
 den hvide Sne hidrog til at fremhæve. Det hele forekom mig ganske magisk.  
 Og da nu de ungdommelige Mandstemmer brød ud i Sangen, da kom Taa-  
 25 rerne mig i Øisene.

Sangen lød som følger:

Naar af det travle Liv forladt  
 Sig breder ud den stille Nat,  
 Naar op fra Havet Maanen hæster  
 20 Og Drummehøret om sig kæster:  
 Da lever Jorden om igjen  
 Det Liv, der svandt i Natten hen;  
 Og for det Lys, om Dagen brænder,  
 En magisk Lampe hist sig tænder.

Af den bestræbet vinder Alt  
 En ny Betydning, ny Gestalt.  
 Det er et Andet, skjæmt det Samme,  
 35 En Verden, dignet ved dens Flamme.